

Shirley Shackleton
The Circle of Silence
Speaking Tour

15 september ~ 12 oktober 2010

The Circle of Silence

Shirley Shackleton Speaking Tour

Inhoud

• Inhoud	2
• Introductie	
- Stichting Vrij Oost Timor	3
- Shirley Shackleton	3
- The Circle of Silence	3
• Waarom	3
• Doelstelling	4
• Beschrijving van Shirley's activiteiten	
- Internationale Dag van de Democratie 2010	5
- Mondiaal Centrum Haarlem	7
- Kennismakingslunch RNW	7
- Papua info- en reggae-event*	7
- Interview met Willy van Rooijen	7
- Day4Peace	8
- WomenSpeak!	10
- Filmhuis BROET & Vredesburo Eindhoven	11
- De Rooie Rat & Kopi Susu	11
- Interview RNW	12
- De Klinker	12
- Amnesty International bijeenkomst*	12
- Ora et Labora – Free West Papua Campaign	13
- Excursie naar Museum Maluku	13
- Interview voor Amnesty in Actie	14
- Tifa – Tjakalele Manifestatie*	14
- Papua infoavond in het ACU*	14
- Shirley's chat-sessie met Gil da Silva in Dili, Oost Timor	15
• Conclusie	18
• Dankwoord	19

* Deze bijeenkomsten zijn niet door ons georganiseerd voor de Shirley Shackleton Speaking Tour. Ze worden hier echter wel genoemd omdat deze bijeenkomsten van toegevoegde waarde zijn geweest voor Shirley's bezoek aan Nederland en vice versa.

The Circle of Silence

Shirley Shackleton Speaking Tour

Introductie

Stichting Vrij Oost Timor heeft Shirley Shackleton uitgenodigd om in september en oktober 2010 haar recent verschenen boek *The Circle of Silence* te presenteren in Nederland.

Stichting Vrij Oost Timor

Stichting Vrij Oost Timor is opgericht vanuit een jarenlange ondersteuning voor het verwezenlijken van een vrij Oost Timor. De stichting richt zich sinds de onafhankelijkheid van Oost Timor op lokale, kleinschalige initiatieven in Oost Timor, die zich bezig houden met en gebaseerd zijn op het democratiseringsproces en de opbouw van de lokale economie. In Nederland organiseert de stichting regelmatig informatie- en filmavonden met betrekking tot Oost Timor.

Shirley Shackleton

Shirley Shackleton is de auteur van het boek *The Circle of Silence* (gepubliceerd op 5 mei 2010 in Melbourne, Australië). Shirley is de weduwe van Greg Shackleton, een van de vijf journalisten die in Balibo - Oost Timor - om het leven kwamen tijdens de Indonesische invasie in Oost Timor. Deze vijf journalisten worden ook wel de Balibo Vijf genoemd. In 2009 is de film *Balibo* uitgekomen, die het verhaal vertelt van de gebeurtenissen in het grensdorpje Balibo in 1975. Shirley Shackleton heeft sinds de dood van haar man Greg een onuitputtelijke strijd gevoerd om de waarheid boven tafel te krijgen. Ze werd mede daardoor een vooraanstaand activiste voor gerechtigheid in en voor Oost Timor.

The Circle of Silence

Het boek is een persoonlijk verslag van Shirley's leven als mensenrechtenactiviste sinds de dood van haar man Greg en zijn collega's. Haar verhaal is inspirerend en onthult Shirley's overtuiging en vastberadenheid om de waarheid aan het licht te brengen en gerechtigheid te vinden. Niet alleen omtrent de gebeurtenissen die leidden tot de moorden op de journalisten, maar ook voor democratie en vrijheid in Oost Timor.

Waarom

- het is een fantastisch boek dat een helder beeld geeft over doofpotpraktijken en straffeloosheid, bekeken vanuit een zeer persoonlijk perspectief zonder de scherpe blik op de feiten te verliezen
- presentatie van *The Circle of Silence* zal bijdragen aan de discussie over de zaak Sander Thoenes onder een breder publiek dan tot nu toe het geval was.

Sander Thoenes (*Enschede, 7 november 1968 – †Dili, 21 september 1999) was een Nederlandse journalist, die tijdens de geweldsgolf in de nadagen van het referendum in Oost Timor om het leven kwam. Het Nederlands en Australisch onderzoek naar Sander's dood wees uit dat Indonesische militairen gericht bij zijn dood betrokken waren. Namen en toedracht zijn bekend, bevestigd door Indonesië. Vervolging heeft echter nooit plaatsgevonden. Vanuit de Nederlandse overheid wordt hier ook niet meer op aangedrongen.

- voor studenten journalistiek en/of rechten is dit een zeer boeiend verhaal
- het verhaal van Shirley is inspirerend voor vrouwen, activisten, en iedereen die iets heeft om voor te vechten

The Circle of Silence

Shirley Shackleton Speaking Tour

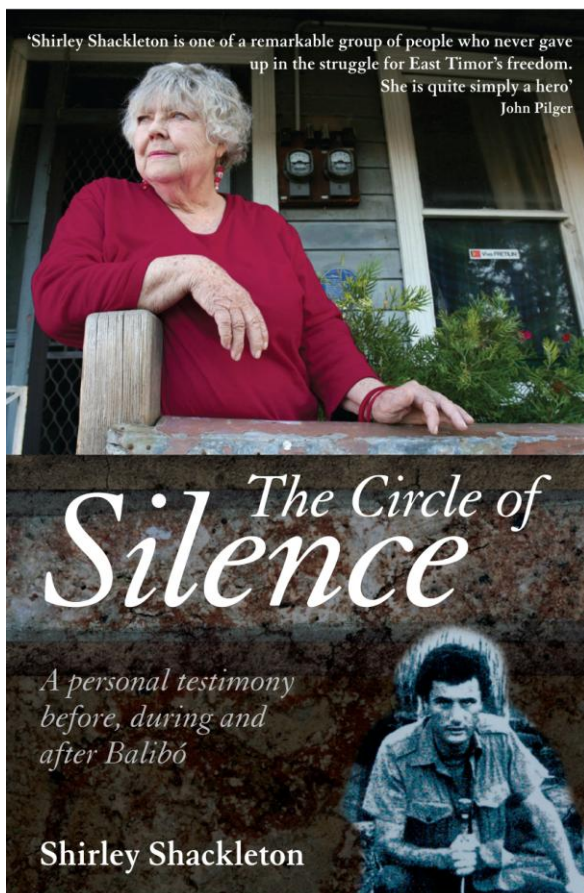
Doelstelling/ Korte beschrijving

De Shirley Shackleton Speaking Tour in Nederland had tot doel de presentatie en verkoop van Shirley's boek *The Circle of Silence*. Stichting Vrij Oost Timor wilde op deze manier meer bekendheid creëren in Nederland voor Oost Timor, het verhaal van de Balibo Vijf en Shirley's levensverhaal. Daarnaast wilden we hiermee ook aandacht vragen voor Sander Thoenes en het feit dat, met name in Indonesië, journalisten al lang niet meer veilig zijn.

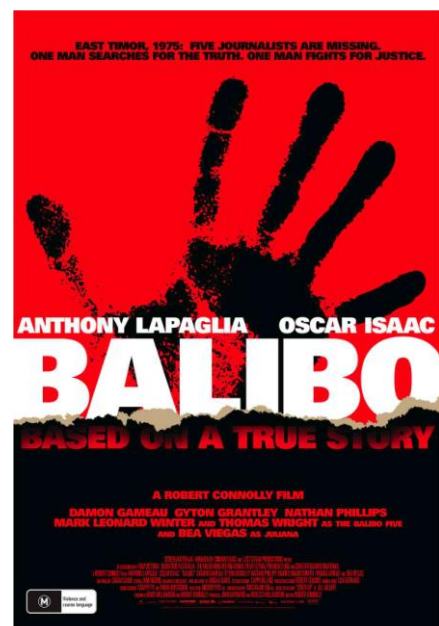
We wilden dit vormgeven middels lezingen, debatten, boekpresentaties, signeersessies en, waar mogelijk, dit in combinatie met de vertoning van de film *Balibo*. Deze politieke thriller van filmmaker Robert Connolly vertelt het verhaal over de verdwijning van de vijf journalisten en onthult feiten die ruim dertig jaar voor het publiek en de naaste familieleden verborgen werden gehouden.

We kozen voor een zo breed mogelijk publiek; studenten, activisten, vrouwen, boekliefhebbers, film liefhebbers en andere geïnteresseerden.

Shirley heeft laten weten dat de opbrengst van de verkoop van deze boeken in Nederland zal gaan naar Radio Povo Viqueque, een onafhankelijk radiostation in het onherbergzame Timorese district Viqueque. (een project van stichting Vrij Oost Timor)

Voorkant van het boek *The Circle of Silence*

Poster van de film *Balibo*

The Circle of Silence

Shirley Shackleton Speaking Tour

Beschrijving van Shirley's activiteiten

Internationale Dag van de Democratie 2010

Woensdag 15 september 2010 Den Haag. 15.00 tot 18.00 uur, toegang gratis

De Internationale Dag van de Democratie 2010 werd georganiseerd door het Forum voor Democratische Ontwikkeling (FDO), het Nederlands Instituut voor Meerpartijdemocratie (NIMD), het Instituut voor Publiek en Politiek (IPP), en de European Partnership for Democracy (EPD). Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties organiseerde een debat tijdens het middagprogramma.

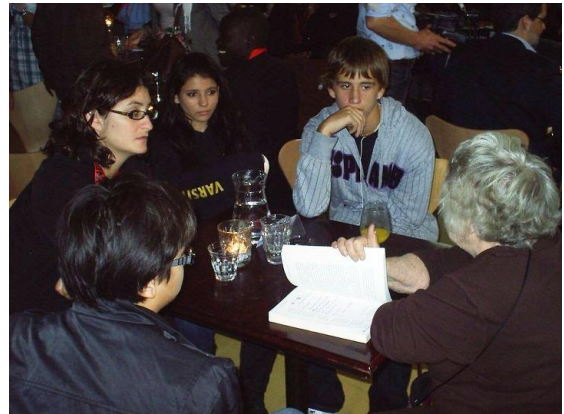
Shirley tijdens het Seminar bij het NIMD

Shirley was voor het morgengedeelte uitgenodigd voor het seminar 'Changing Perspectives of Democracy' en voor de Democracy Dates tijdens het middagprogramma. Ook was Shirley genomineerd voor een Democracy Ribbon 2010.

De Democracy Ribbons zijn een onderscheiding voor mensen of organisaties die zich op een bijzondere wijze hebben ingezet voor de democratie in de categorieën Lokaal, Nationaal en Internationaal.

Tijdens het seminar spraken drie sprekers over democratie in Nederland, Zimbabwe en Bolivia. Aan Shirley werd gevraagd om haar visie op de lezingen van de drie sprekers te geven.

Tijdens het middagprogramma was Shirley een van de deelnemers aan de Democracy Dates; speed dates waarbij men middels 1-op-1-gesprekken op een persoonlijke manier kon kennismaken met mensen die een bijzondere kijk hebben op democratie en hier een verhaal over vertelden. Het waren vooral scholieren uit het voortgezet onderwijs die deelnamen aan de Democracy Dates en bij Shirley aanschoven. De scholieren waren erg onder de indruk van haar verhaal. Regelmatig bleven ze wat langer zitten als de bel, om de volgende ronde aan te kondigen, al was gegaan.

Shirley en scholieren tijdens de Democracy Dates

Na de Democracy Dates vond de uitreiking van de Democracy Ribbons 2010 plaats. Shirley was erg verheugd toen ze een speciale vernoeming kreeg. Het feit dat de Democracy Ribbon in de categorie Internationaal naar een Palestijns Israëliësch initiatief ging ontroerde ons allen en maakte ons trots.

De winnaars van de Democracy Ribbons 2010 waren:

Mercedes Zandwijken, oprichtster van buurtdenktanks voor sociale cohesie in Amsterdam; de door omroep BNN opgerichte jongerenpartij Lijst 17; en het Palestijns Israëliësch NGO-forum voor vrede. De uitreiking van de Democracy Ribbons 2010 werd verzorgd door juryvoorzitter Wim Deetman. Shirley maakte van de gelegenheid gebruik om een getekend exemplaar van haar boek te overhandigen aan oud-minister Deetman.

The Circle of Silence

Shirley Shackleton Speaking Tour

Shirley Shackleton

Shirley Shackleton (79) heeft dertig jaar lang gestreden om een hermetisch afgesloten doofpot open te breken. Haar echtgenoot, journalist Greg Shackleton, kwam in 1975 in Oost Timor samen met vier collega's om het leven. De zaak verdween in de doofpot. Shirley wijdde haar hele leven aan het boven tafel krijgen van de ware toedracht en de solidariteit met Oost Timor. Ze werd in 2007 beloofd: een onderzoeksrechter achtte bewezen dat de vijf journalisten doelgericht werden vermoord door Indonesische militairen, met medeweten en zwijgen van de Australische regering. Shirley publiceerde in mei dit jaar haar boek *The Circle of Silence*.

De nominatie van Shirley Shackleton voor de Democracy Ribbon 2010 door Stichting Vrij Oost Timor

E-mail van de organisatie:

Maandag 27 september 2010

Beste Endie en Elinde,

Namens de organisatie van de Internationale Dag van de Democratie wil ik jullie en met name uiteraard Shirley Shackleton enorm danken voor jullie en in het bijzonder haar aanwezigheid op deze dag. Dank dat jullie het initiatief hiertoe namen en haar naar dit evenement brachten. We hebben haar inbreng erg gewaardeerd en waren vereerd met haar aanwezigheid. Ook de leerlingen van de scholen waren onder de indruk van haar tijdens het middagprogramma. Helaas heeft ze de ribbon niet mogen winnen, maar ze was zeker een goede kandidate.

We wensen jullie en haar veel succes nog tijdens haar boekentournee en aanwezigheid in Nederland.

Bijgevoegd een tweetal foto's van haar participatie bij het seminar.

Nogmaals veel dank en succes!

Hartelijke groet,

Silvia Rottenberg

IDD 2010

Het was een intensieve, lange eerste dag voor Shirley, die toch een kleine jet-lag had. Maar het was een erg geslaagde dag. De kop was er af!

The Circle of Silence

Shirley Shackleton Speaking Tour

Mondiaal Centrum Haarlem

Donderdag 16 september 2010 Haarlem, vanaf 19.30 uur, toegang € 2,50

Boekpresentatie *The Circle of Silence* en de filmvertoning van *Balibo*

Avondvullend programma met een presentatie van The Circle of Silence en signeursessie, vertoning van Balibo en ruimte voor vragen.

Kink in de kabel, Shirley was geveld door de griep. Ze moest in bed blijven en kon niet mee naar Haarlem. Endie van Binsbergen en Elinde Kersbergen van Stichting Vrij Oost Timor hebben de avond opgevangen. Naast twee medewerkers van het Mondiaal Centrum kwam er maar een bezoeker. Een lage opkomst, maar zoals we vaker hebben gemerkt in het Mondiaal Centrum, de kwaliteit van de bezoekers oversteeg de kwantiteit. Deze man was zeer geïnteresseerd en heeft vol belangstelling geluisterd naar de introductie over Oost Timor. Ook de film heeft indruk gemaakt op deze bezoeker en de medewerkers van het Mondiaal Centrum. Onverwacht toch een geslaagde avond.

Kennismakingslunch RNW

Shirley had een kennismakingslunch met Daniela Stefano van RNW, Radio Netherlands Worldwide, de Wereldomroep. Deze lunch was ter voorbereiding op een interview met RNW wat 28 september zou plaatsvinden. Daniela wilde het interview pas tegen het einde van Shirley's tour plannen, omdat zij eerst inzicht wilde krijgen in de vrouw Shirley en het programma. Daniela is ook een keer als bezoeker naar een van de programma's van Shirley gekomen.

Papua info- en reggae-event

Op 18 september is Shirley met Endie en Max Nutters van onze stichting naar een Papua info- en reggae-event in Eindhoven geweest. Hoewel zij hier als bezoeker was mocht Shirley toch een paar woorden spreken. Ook heeft Shirley tijdens deze bijeenkomst kennis kunnen maken met verschillende Papua activisten waaronder Oridek Ap, vertegenwoordiger van Free West Papua Campaign (NL). Oridek Ap is de zoon van Arnold Ap, een cultureel leider en muzikant, die in Papua met zijn groep Mambesak door het maken van muziek de identiteit en cultuur van zijn volk wilde bewaren. Hij is hiervoor om het leven gebracht door het Indonesische leger. Oridek Ap zet het werk van zijn vader voort in Nederland en strijd nog altijd, o.a. met het maken van muziek, voor een onafhankelijk Papua.

Op zaterdag 2 oktober heeft Free West Papua Campaign (NL) een bezinningsbijeenkomst, in combinatie met een boekpresentatie van *The Circle of Silence* en vertoning van de film *Balibo*, georganiseerd. Het was erg leuk dat Shirley en Oridek elkaar vandaag alvast konden ontmoeten.

Interview met Willy van Rooijen

Shirley had een interview met journaliste Willy van Rooijen. Willy van Rooijen heeft een artikel geschreven en heeft momenteel contact met het blad *Wordt Vervolg* van Amnesty International voor de plaatsing van het artikel.

Shirley met Oridek Ap van Free West Papua Campaign (NL)

The Circle of Silence

Shirley Shackleton Speaking Tour

Day4Peace

Dinsdag 21 september 2010 Tivoli Oudegracht, Utrecht. 21.00 tot 02.00 uur, toegang € 5, -

21 september is de Internationale Dag van de Vrede, uitgeroepen door de Verenigde Naties. Vanaf 2009 werken de Stichting Vrede van Utrecht en People Building Peace Nederland (PBP-NL) samen om de viering in Utrecht zo te organiseren dat zoveel mogelijk burgers deze dag leren kennen en er actief aan mee gaan doen.

Een gevarieerd programma in Tivoli, met onder andere een live-interview met Shirley Shackleton door Nancy Jouwe van Kosmopolis Utrecht.

Zoek dekking in de sniper alley van kunstenaar Art van Triest. Kunstenaarscollectief 'Rhizomatic' zet een Toy Army voor je klaar. Was je handen in (on)schuld met de zeepsoldaatjes van Anna Brecht. Spoken Word en muziek van Asfaltee (o.a. stadsdichter Ingmar Heytze), theater snippets van Bright Richards en Annelore Kodde, vanuit Peace Brigades International vertellen Emma Jansen en Carly Bishop over de praktijk van civiel vredeswerk, een movie wall met oorlogsfilmfragmenten... Recruit jezelf tijdens shooter games en raak geïnspireerd door vredesactiviste Shirley Shackleton. Tussen 22.30 en 02.00 kun je dansen op de beats van dj collectief Rebel Up! Soundclash en skaband The Upsessions. Verbindingsofficieren zijn Reazun (Habek) en Manu (Spoken FM).

22.00uur: Interview met Shirley Shackleton door Nancy Jouwe (Kosmopolis Utrecht)

Shirley met Nancy Jouwe (Kosmopolis Utrecht) in Tivoli Oudegracht tijdens Day4Peace, georganiseerd door Stichting Vrede van Utrecht

The Circle of Silence

Shirley Shackleton Speaking Tour

Voor het interview was iets minder tijd dan we in eerste instantie hadden gedacht. Daardoor kon er niet echt diep op zaken worden ingegaan. Het publiek luisterde echter aandachtig naar Shirley's verhaal. Een groep mensen ging zelfs vooraan op de grond zitten om het interview goed te kunnen volgen.

Het publiek in Tivoli was zeer divers en we denken dat Shirley op deze avond weer nieuwe mensen heeft bereikt. Shirley was na het interview nog de hele avond in Tivoli aanwezig en heeft met meerdere mensen afzonderlijk gesprekken gevoerd. Op deze manier konden mensen die tijdens het interview geïnteresseerd raakten in Shirley's verhaal meer te weten komen over haar bijzondere leven als mensenrechten- en vredesactiviste. Wat ons betreft een zeer geslaagde avond!

Shirley en Nancy tijdens het interview

E-mal van de organisatie:

Wednesday 22 September 2010

Dear all,

Although we didn't attract the masses we had hoped for, actually i do look back on very well produced and very content driven evening at our Day4Peace celebration. That would not have been possible without your contributions, so with this short mail i'd like to thank you once again. Hopefully we will meet each other somewhere soon, somewhere else. If you feel like contributing to our internal evaluation, I would be most grateful. Looking forward to your comments, and with kind greetings,

Fríso Wiersum - Kunst in Oorlog

Stichting Vrede van Utrecht

The Circle of Silence

Shirley Shackleton Speaking Tour

WomenSpeak!

Donderdag 23 september 2010 Utrecht, 19.30 tot 21.00 uur, toegang gratis

WomenSpeak! - Centrale Bibliotheek (1e verdieping), Oude Gracht

Shirley tijdens Womenspeak!

Womenspeak! is een eigenzinnige en inspirerende debatreeks, waarin kunst, politiek, wetenschap en maatschappelijke organisaties met elkaar in contact komen en nieuwe allianties aangaan. Actuele thema's zoals eerwraak, pornografie en radicalisering worden vanuit een gender en interculturele invalshoek besproken.

Womenspeak! is een project van Het Graduate Gender Programme, het Centre for Humanities van de Universiteit Utrecht en Kosmopolis Utrecht. Partners: Women Inc en Lover.

Donderdag 23 september vond de dertiende editie plaats van Womenspeak!. Deze stond in het teken van Oost Timor. Shirley was de spreker van deze avond. Zij verzorgde een lezing over haar boek *The Circle of Silence* en ging het gesprek aan met de aanwezigen.

Er kwamen ongeveer vijftien personen naar deze Womenspeak!. Het was een zeer gevarieerd publiek; van de toevallige biebanger tot Saskia Kouwenberg, een bekend mensenrechtenactiviste die zelf zeer betrokken is geweest bij Oost Timor (Shirley noemt Saskia ook in haar boek) en speciaal naar Utrecht kwam om juist deze avond met Shirley mee te maken.

Het publiek luistert aandachtig naar het gesprek tussen Nancy en Shirley bij Womenspeak!

Nancy en Shirley in gesprek tijdens Womenspeak!

In een intieme sfeer vertelde Shirley over haar leven, aan de hand van haar boek, foto's en videobeeldmateriaal van de laatste opname van de Balibo Vijf.

The Circle of Silence

Shirley Shackleton Speaking Tour

Filmhuis BROET & Vredesburo Eindhoven

Vrijdag 24 september 2010 Eindhoven. 19.30 tot 23.30 uur, toegang € 5,-

Een boekpresentatie en de vertoning van *Balibo* in filmhuis BROET

Deze avond is georganiseerd door Vredesburo Eindhoven en filmhuis BROET op verzoek van Stichting Vrij Oost Timor.

Filmhuis BROET is een filmhuis dat gerund wordt door mensen met een passie voor film, met name de minder bekende film. We werden zeer gastvrij ontvangen door Ramon Etman, initiatiefnemer van BROET. Hij was duidelijk geïnteresseerd en net als wij enthousiast over deze avond en de nieuwe samenwerking.

De avond begon wat langzaam, bezoekers druppelden binnen, maar al gauw kwamen de gesprekken op gang. Mooi moment was toen Shirley haar verhaal vertelde aan een groepje jonge vrouwen. Er was vooral veel medeleven en begrip voor Shirley van deze vrouwen: "Als je man op zo'n manier verdwijnt wil je toch ook alles weten!?"

Ook het zien van de film *Balibo* maakte heftige reacties los. We hebben met een kleine groep nog lang nagepraat over de film, de gebeurtenissen in Oost Timor en de huidige situatie en ontwikkelingen in Oost Timor. Een zeer mooie avond!

De Rooie Rat & Kopi Susu

Zondag 26 september 2010 Utrecht. 14.00 uur, toegang gratis

Boekpresentatie Shirley Shackleton in de Boekhandel De Rooie Rat, met aansluitend een borrel en vertoning van Balibo in Cultureel Dagcafé Kopi Susu.

Shirley en Elinde Kersbergen (stichting Vrij Oost Timor) tijdens de boekpresentatie in de Rooie Rat

In boekhandel de Rooie Rat hebben we tijdens een 'ronde tafel' gesprek *The Circle of Silence* besproken. In deze intieme setting hebben we een boeiend gesprek gevoerd naar aanleiding van Shirley's boek. Voordat we het in de gaten hadden was het alweer half vijf, tijd voor de wandeling richting Kopi Susu waar we de middag en avond voortzetten met een borrel en de filmvertoning van *Balibo*.

In Kopi Susu begonnen we ontspannen met een drankje en een goed gesprek. Het aantal bezoekers was inmiddels gegroeid en we moesten extra tafels bijzetten. Na een introductie van Endie (Stichting Vrij Oost

Timor) en enige technische probleempjes kon de film *Balibo* dan toch beginnen. Iets later dan verwacht maar dat gaf niet. De opkomst was behoorlijk, er waren aardig wat nieuwsgierigen op afgekomen. Na afloop werd er nog lang nagesproken en geborreld.

The Circle of Silence

Shirley Shackleton Speaking Tour

Interview met RNW

Op dinsdag 28 september kwam Radio Netherlands Worldwide naar Shirley's logeeraadres in Utrecht voor meerdere interviews met haar voor diverse secties van RNW.

Zie link:

<http://www.rnw.nl/portugues/video/shirley-shackleton-35-anos-em-busca-da-verdade>

Nb: het commentaar is in het Portugees, maar het interview zelf is in het Engels.

De Klinker

Woensdag 29 september 2010 Nijmegen. 20.00 tot 23.00 uur, toegang gratis
Boekpresentatie en filmvertoning

Door De Klinker werden we met Shirley uitgenodigd om The Circle of Silence te presenteren en de film Balibo te vertonen op hun wekelijkse filmavond. Politieke Kafe De Klinker is de ontmoetingsplek van de Grote Broek, een kraakpand in Nijmegen waar veel culturele activiteiten worden georganiseerd.

Als Stichting Vrij Oost Timor zijn wij al vaker bij de filmavond in Politiek Kafe De Klinker geweest voor een informatieavond over Oost Timor. Het publiek is altijd erg geïnteresseerd.

Shirley en Sasha van De Klinker

Er waren ongeveer negen mensen aanwezig op deze avond. Het was een gemengde en geïnteresseerde groep mensen die op Shirley en de film afkwamen, waaronder een Armeense journalist die vanuit zijn achtergrond enorm geboeid was door Shirley's verhaal.

Shirley met Liem Soei Liong bij de Amnesty International panel discussie

Amnesty International bijeenkomst

Amnesty International panel discussie over de Jakarta – Papua dialoog. 19.15 tot 21.30 uur

Hier zijn we samen met Shirley heen gegaan vanuit interesse en betrokkenheid. Het was een boeiende discussie en voor Shirley een goede gelegenheid om nog wat mensen (o.a. oude bekenden) te ontmoeten.

The Circle of Silence

Shirley Shackleton Speaking Tour

Ora et Labora - Free West Papua Campaign

Zaterdag 2 oktober 2010, De Laakkapel, Deimanstraat 7, Den Haag, 16.00 - 21.00uur, toegang gratis

Bezinning, informatie en discussie over de onafhankelijkheidsstrijd van West Papua, de link tussen West Papua en Oost Timor, soepmaaltijd, boekbespreking The Circle of Silence en filmvertoning van Balibo.

Een zeer bijzondere bijeenkomst met een hoge opkomst. Vooral het kijken van de film *Balibo* was erg emotioneel door het gezelschap wat zo geraakt werd door deze film.

Shirley en Endie van Binsbergen (Stichting Vrij Oost Timor) en andere gasten tijdens de Ora et Labora bijeenkomst

Oridek opende de middag met een korte dienst en een gebed voor de strijd voor en op West Papua. Daarna kwam Shirley aan het woord om te vertellen over de gebeurtenissen in Balibo, haar boek en een korte inleiding op de film. Tijdens het kijken van de film kwamen er veel emoties los; er zaten veel (oudere) mensen uit Papua in het publiek, voor wie de beelden erg herkenbaar waren..

Na de film genoten we van een heerlijke maaltijd, waarna dat avond werd voortgezet met een panelgesprek: Shirley (Endie als vertaalster) over Oost Timor, Pedro Pinto Leite over West Sahara en Oridek over Papua.

Het was een zeer bijzondere en boeiende avond met mooie gesprekken.

Excursie naar Musem Maluku

Op zondag 3 oktober hadden we voor Shirley een excursie naar het MuMa (Museum Maluku) in Utrecht georganiseerd. We werden vergezeld door Mary Tetelepta, een Molukse dame van middelbare leeftijd die veel kan vertellen over de overtocht van Molukkers naar Nederland en de eerste periode in de Molukse kampen. In het museum staan diverse items die van haar familie afkomstig zijn, zelfs de koffer waarmee haar oom aan boord ging van het schip dat hem naar Nederland bracht. Shirley was zeer onder de indruk van Mary's verhaal en de tentoonstelling waarin de geschiedenis van Molukkers in Nederland uitgebreid aan bod komt.

Museum Maluku - MuMa

Mary Tetelepta en Shirley

The Circle of Silence

Shirley Shackleton Speaking Tour

Interview voor Amnesty in Actie

Op maandag 4 oktober kwam Anna Wegloop van Amnesty International naar Utrecht voor een interview met Shirley. Dit interview is voor een artikel in het blad *Amnesty in Actie*. (artikel moet nog geplaatst worden)

Tifa – Tjakalele Manifestatie

Deze dag zijn we met Shirley naar de Tifa-Tjakalele manifestatie op het Malieveld in Den Haag geweest. De manifestatie werd georganiseerd door het Molukse ontvangst Comité 'Tifa Tjakalele'. De manifestatie was georganiseerd voor de Molukse gemeenschap, om zo op eigen wijze de Indonesische president Susilo Bambang Yudhoyono welkom te heten bij zijn staatsbezoek aan Nederland. Echter, naar aanleiding van een kort geding wat tegen president Yudhoyono was aangespannen door mr. Wattilete, president van de Republiek der Zuid Molukken in ballingschap, zei president Yudhoyono op het allerlaatste moment zijn staatsbezoek aan Nederland af.

De manifestatie ging wel door! Het was een mooie dag met een afwisselend programma. Er waren verschillende sprekers, muzikanten en dichters om samen met het publiek aandacht te vragen voor de mensenrechtenschendingen op de Molukken en Papua.

Het was erg bijzonder om deze dag en deze manifestatie mee te maken. Ondanks een aantal kleine opstootjes was het een prachtige dag. Shirley was erg onder de indruk, van met name de actie van mr. Wattilete, maar ook van deze dag. Daarnaast heeft Shirley zelf een indruk achtergelaten. Ze heeft actief meegedaan, zelfs tifa (Molukse trommel) geslagen, en kreeg ook de kans om de menigte toe te spreken.

Shirley met een tifa tijdens de Tifa-Tjakalele Manifestatie

Papua info avond in het ACU

Filmvertoning van de documentaire *Forgotten Birds of Paradise* over Papua in het ACU.

Deze avond organiseerde Free West Papua Campaign (NL) een filmavond in het ACU. De documentaire *Forgotten Birds of Paradise* werd getoond. Wij zijn daar met Shirley als bezoeker geweest.

De documentaire is zeer indrukwekkende en maakte veel reacties los. Na de documentaire hebben we nog lange tijd nagepraat.

The Circle of Silence

Shirley Shackleton Speaking Tour

Shirley's chat-sessie met Gil da Silva in Dili, Oost Timor

Eind september dook Gil da Silva op in het chatvenster van onze Facebooksite. Gil is een Oosttimorees, journalist en tevens voorzitter van Centru Jornalista Investigativu Timor Leste (CJITL), ofwel het Centrum voor Onderzoeksjournalisten Oost Timor. Hij vertelde dat hij op 16 oktober een herdenking in Dili wilde organiseren voor de Balibo Vijf, omdat het op die dag 35 jaar geleden zou zijn dat de vijf journalisten in Balibo om het leven kwamen. Of wij misschien contactgegevens hadden van Shirley Shackleton? Hij wilde haar namelijk vragen om een verklaring te schrijven, die Gil dan zou voorlezen tijdens de herdenkingsceremonie. Contact met Shirley konden we wel voor hem regelen, zij zat beneden aan de koffie...

Shirley was diep geroerd. Ze heeft Gil nooit ontmoet; hij is van een heel andere generatie dan de Timorezen waarmee ze tot nu mee had samengewerkt. Gil was nog een tiener toen Oost Timor zich in 1999 middels een referendum naar de onafhankelijkheid stemde en hij is nu op de leeftijd die Shirley's man Greg had toen hij stierf, bijna dertig.

Met de laptop heeft Shirley aan de huiskamertafel in Utrecht ruim een uur via Skype met Gil in Dili kunnen communiceren. Voor ons was het geweldig dat we op deze manier Shirley in persoonlijk contact konden brengen met de nieuwe generatie journalisten in Oost Timor. Bovendien hebben we hierdoor ook kunnen bijdragen aan de herdenking van de Balibo Vijf.

The legacy of the cold-blooded killings at Balibo is a very serious matter for all international journalists. Deliberate targeting of journalists was rare before the Indonesian military got away with the murder of five foreign journalists in East Timor: Greg Shackleton and Tony Stewart, the New Zealander Gary Cunningham, Brian Peters and Malcolm Rennie. In the '70 s, even the feared North Vietnamese did not harm the media covering their invasion of South Vietnam.

After the atrocity at Balibo the situation changed dramatically. The deliberate slaying of journalists covering armed conflicts has increased alarmingly; earlier this year the number of victims had already reached seventy-seven.

Some believe the propaganda that my husband and his colleagues took risks and the purpose of that propaganda was to prove that the Balibo Five deserved to die. This portrays the ignorance and callousness of the liars - the duty of any journalist is to make eye-witness reports, otherwise they risk spreading what could be mere rumour. My husband and his colleagues went to the scene of the crime and caught the perpetrators in the act of violating the border separating Indonesian West Timor and Portuguese East Timor. They were better and braver journalists than their detractors could ever be.

My wishes for young Timorese journalists in East Timor is for them to respect what their elders and leaders fought for; which is the right to print the truth, the whole truth and nothing but the truth.

A luta continua,

Shirley Shackleton

Shirley Shackleton's statement voor de Balibo Five Memorial in Dili

The Circle of Silence

Shirley Shackleton Speaking Tour

Dear Mrs. Shackleton,

These are some pictures of the Balibo Memorial, last week. There were lots of journalists from mass media and electronic media. Also two Representatives of the Aussie and New Zealand Embassies were there. Your letter was read and also distributed to all participants. Once again: thank you very much for your collaboration.

NB: Pictures were taken by a New Zealand photographer (Scott Simpson)

Cheers,
Julio Gil da Silva Guterres

Reactie van Julio Gil da Silva Guterres, CJITL Chair Person

Gil leest Shirley's statement

Bloemen voor Greg Shackleton

Bloemen voor de Balibo Vijf

Op de kade waar journalist Roger East werd neergeschoten

The Circle of Silence

Shirley Shackleton Speaking Tour

Conclusie

Over het algemeen zijn we zeer tevreden met het verloop van Shirley Shackleton's Speaking Tour. We hebben oude contacten nieuw leven ingeblazen en veel nieuwe mensen leren kennen die, ieder vanuit een eigen perspectief, geïnteresseerd zijn in Oost Timor en de Balibo Vijf, nabije gebieden zoals de Molukken en West Papua, onafhankelijke media en mensenrechten in het algemeen.

Ook hebben wij onze netwerkcontacten kunnen uitbreiden met een aantal organisaties waarmee we nog niet eerder samenwerkten. Daarnaast heeft Shirley's welsprekendheid tijdens diverse bijeenkomsten van andere organisaties voor nieuwe inspiratie gezorgd en mensen met elkaar in contact gebracht. Het project is voor ons, onze samenwerkingspartners en vele bezoekers en participanten leuk, leerzaam en horizonverbredend geweest.

De opkomst lag wat lager dan we hadden gehoopt. Hier speelden een aantal factoren in mee. We hebben gemerkt dat september een drukke maand is, met veel bijeenkomsten en activiteiten. Het publiek waar wij ons op richten had volle agenda's. Ook hadden wij graag met Shirley een aantal Nederlandse universiteiten willen bezoeken. Mede doordat we ons in de eerste fase vooral op de financiële kant van het project hebben gericht, vielen praktische voorbereidingen als de contactlegging met universiteiten in de periode van de zomervakantie. Dit is een belangrijk leerpunt geweest voor volgende activiteiten.

Ook hebben we van Shirley's Speaking Tour geleerd dat de kwantiteit van het publiek niet altijd het belangrijkste is, maar juist de kwaliteit. Om met Shirley's woorden te spreken: *'We don't want the ones that are not here, because they are not interested anyway'*. We hebben diverse malen met een klein groepje bezoekers urenlang om een tafel gezeten, waarbij ieders vraag of mening uitgebreid aan bod kwam en bezoekers onderling ook adresgegevens uitwisselden voor een volgende ontmoeting. Ook dit heeft zeker bijgedragen aan het succes van dit project.

The Circle of Silence

Shirley Shackleton Speaking Tour

Dankwoord

De Shirley Shackleton Speaking Tour werd mede mogelijk gemaakt door Stichting Vrede van Utrecht. Zonder hen konden wij dit project niet realiseren.

Tevens willen we graag Nancy Jouwe van Kosmopolis Utrecht vernoemen. Zij heeft ons vanaf het begin geadviseerd en enorm geholpen. Haar geduldig advies en steun waren onmisbaar voor het slagen van dit project. Bovendien heeft Nancy de dertiende editie van WomenSpeak! in het teken van Oost Timor gezet, waarbij Shirley de hele avond mocht invullen. We zijn Nancy Jouwe zeer dankbaar.

Dan is er Jofrey Korwa, die een maand lang zijn eigen kamer afstond om Shirley een logeerplek te bieden in een huiselijke omgeving. Shirley heeft diverse malen benadrukt dat juist deze huiselijke sfeer een prettige en belangrijke herinnering aan haar tijd in Nederland is.

Uiteraard bedanken we ook Shirley Shackleton voor haar komst naar Nederland. Voor ons was het heel bijzonder om Shirley Shackleton een maand in ons midden te mogen hebben en ons door haar te mogen laten inspireren.

Shirley Shackleton in actie in Jakarta, een inspiratie!

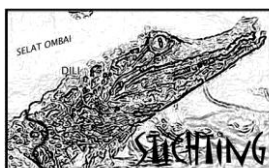
The Circle of Silence

Shirley Shackleton Speaking Tour

Dank ook aan de mensen die Shirley mocht ontmoeten en de mensen en organisaties met wie we hebben kunnen samenwerken, voor, tijdens en zeer wenselijk ook na Shirley Shackleton's Speaking Tour:

Friso Wiersum, Radha Pleijsant en Bram Buize – Stichting Vrede van Utrecht
Noel Hammond – Murdoch Books Australia
Oridek Ap – Free West Papua Campaign (NL)
Silvia Rottenberg – International Dag van de Democratie 2010
Arno Duivenberg – Mondiaal Centrum Haarlem
Mikkie Roos – Cultureel Dagcafe Kopi Susu
Raoul Bos en Joop Maassen – Politieke Boekhandel de Rooie Rat
Berrie Kollau en Hans Matheeuwsen – Het Vredesburo Eindhoven
Ramon Etman – Filmhuis BROET
Victor Joseph – Free Voice
Stoffel en Sasha – De Klinker
Daniela Stefano – Radio Netherlands Worldwide
Yvette Lawson en Anna Wegloop – Amnesty International
Women Speak! – Kosmopolis Utrecht/Rotterdam
Ontvangst comite 'Tifa Tjakalele'
Gil da Silva Guterres - Centru Jornalista Investigativu Timor Leste
Bep en Piet Jongman, Teun Schuurman - Vollenhove
Liem Soei Liong
Pedro Pinto Leite
Carlos Semedo
Anthonio Coelho
Saskia Kouwenberg
Ollie van den Heuvel
Inaria Kaisiepo
Nancy Sinay
Koos Borghouts
Mary Tetelepta
Willy van Rooijen
Wim Manuhutu
Yopi Abraham
Phaidra Johannis-Foster
Paul Tahapary
Sil Meekel en dochter Ita
E1 Entertainments
PBI

De Shirley Shackleton Speaking Tour is georganiseerd door Stichting Vrij Oost Timor en mede mogelijk gemaakt door Stichting Vrede van Utrecht

VRIJ OOST TIMOR

